

**Opinia Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego w sprawie
o krzywoprzysięstwo**

Or. Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego, sygn. WP I 57, s. 43-47

Edycja krytyczna: Mateusz Mataniak

22 XI 1820

[s. 43]

Posiedzenie 21 Uniwersytetu Jagiellońskiego
Wydział Profesorów i Doktorów Prawa

Działo się w Krakowie przy ulicy Grodzkiej, w Kolegium Jurydycznym, dnia 22 listopada 1820 r.

Obecni: WX. Garycki¹ prezydujący; WW. Sołtykowicz², Boduszyński³, Hoszowski⁴, Jankowski⁵ – Profesorowie i Doktorowie Prawa.

W sprawie Starozakonnego Haima Hollender, o krzywoprzysięstwo obwinionego wyrokami Trybunału I Instancji de datto 2 czerwca br. i Sądu Apelacyjnego de datto 19 lipca br. za niewinnego uznanego, drogą odwołania się od tych wyroków przez skarżących Maydrowicza i Zagórskiego, do Uniwersytetu w dn. 27 lipca br. nr 387 wniesionej.

Wydział Profesorów i Doktorów Prawa

Po rozstrząśnieniu aktów inkwizycji [s. 44] tudzież wyroków w tej sprawie zapadłych, zważając, że przedmiot skargi przeciwko Starozakonnemu Haimowi

¹ Bonifacy Garycki (1742–1822) – w latach 1778–1780 prof. w katedrze prawa natury, narodów i prawa politycznego Szkoły Głównej Koronnej; 1780/81–1781/82 zast. prof. w katedrze prawa rzymskiego; 1782–1802/03 prof. tamże; 1784–1789 prezes Kolegium Moralnego. P. Żukowski, *Profesorowie Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego*, t. II: 1780–2012, red. D. Malec, Kraków 2014, s. 117–118.

² Józef Sołtykowicz (Sołtykiewicz) (1762–1831) – w latach 1798/99–1799/1800 zast. prof. w katedrze prawa natury, ekonomicznego, politycznego i narodów; prof. prawa karnego i postępowania sądowego cywilnego od 1824; dziekan Wydziału Filozoficznego 1809/1811. *Ibidem*, s. 491–492.

³ Augustyn Boduszyński (1778–1843) – w latach 1811/12–1816/17 prof. prawa kanonicznego i kryminalnego; 1817/18–1829 prof. prawa rzymskiego i feudalnego; dziekan Wydziału Prawa 1816/17–1819/20. *Ibidem*, s. 31–32.

⁴ Mikołaj Hoszowski (1778–1828) – w latach 1817/18, 1824–1828 zast. prof. w katedrze umiejętności politycznych; 1818/19–1823 prof. umiejętności politycznych; 1824 dziekan Wydziału Prawa UJ. *Ibidem*, s. 189–190.

⁵ Józef Jankowski (1781 lub 1790–1847) – w latach 1817, 1829–1830 zast. profesora w katedrze prawa natury i prawa kanonicznego, 1830–31 prof. tamże; w latach 1818–1829, 1831–1847 prof. w katedrze filozofii na Wydziale Filozoficznym, 1837/38–1838/39 dziekan Wydziału Filozoficznego. *Ibidem*, s. 199–200.

Hollendrowi, o oszustwo i krzywoprzysięstwo wystosowanej, na tym się zasadza, czyli obwinionemu Hollendrowi należy się od Józefa Maydrowicza suma 5648 złp wypożyczona, zasądzona i zaprzysiężona, czyli też przeciwnie, oskarżony Hollender przez wykonanie nakazanej mu przysięgi dopuścił się zbrodni oszustwa i krzywoprzysięstwa lub nie ? i czyli zadana mu ta zbrodnia jest prawnie udowodniona.

Zważając po wtóre, iż Sąd I Instancji wziął za zasadę swego wyroku de dato 2 czerwca br. te okoliczności, że skrypt p. Józefa Maydrowicza w dniu 18 listopada 1818 r. na rzecz Hollendra wydany, na zupełną zasługuje wiarę, że go Maydrowicz niczym nie odparł, że przysięga przez Sąd Apelacyjny wskazana i przez p. Hollendra wykonana jest ogólną, że zeznania Zagórskiego, Eintrachta i Gletnera na wiarę nie zasługują, i z tych powodów obwinionego niewinnym być orzekł, a Sąd Apelacyjny wyrokiem de dato 10 lipca 1820 r. odmówiwszy nawet skarżącemu się Maydrowiczowi i Zagórskiemu prawa rekursu co do sprawy głównej, a przyznawszy takowe [s. 45] co do kosztów, wyrok Trybunału I Instancji w całej osnowie zatwierdził.

Zważając po trzecie, że obydwie sądy dlatego skazali skarżących na kosztu wpisu, że nie udowodnili Hollendrowi zarzucanego krzywoprzysięstwa, a tak z § 463 Kodeksu Kryminalnego Cz. I służy im prawo odwołania się do wyższej instancji, a tym samym i do zdania Uniwersytetu.

Zważając na koniec, że zeznaniem zaprzysiężonym Markusa Reisfeld, Samuela Eintrachta, Mojżesza Gletner, Ignacego Zagórskiego, Konstancji Stadnickiej, a w części i Samuela Baum i Mateusza Wisłockiego, jest prawnie udowodnionym, że oskarżony Hollender, od Zagórskich małżonków pod imieniem Maydrowicza, dom na Kazimierzu pod L. 92 prawem dziedzictwa kupił, a tym samym i to, że rewers na 5648 złp, a łącznie z wierzytelnościami Szczepankiewiczów 4000 złp i Blumenfelda 2352 złp, ogólną sumę 12 000 złp obejmujący, przez Maydrowicza na rzecz Haima [s. 46] Hollendra w dniu 18 listopada 1817 r. wydany, nie stanowi w żaden sposób długu co do sumy 5648 złp, lecz tylko zabezpieczenie Hollendra co do własności domu od Zagórskich małżonków kupionego, a to tym pewniej, gdy mniemany wierzyciel pozwoilił na przypadek nie wypłacenia mu na terminie sumy tym skryptem objętej, ograniczyć prawo poszukiwania swej należitości na samym tylko domu, tyle razy wspomnianym.

Nadto, że obwiniony Hollender lubo zaprzecza kupna domu od Zagórskich małżonków nastąpionego, atoli przyznaje, iż tylko Zagórskiemu 3438 złp, Reisfeldowi 638 złp, Maydrowiczowi 480 złp wypłacił, co czyni razem 4553 złp, a tak sam z 1095 złp wytłumaczyć się nie może, kiedy by takową brakującą sumę do 5648 złp Maydrowiczowi wypłacił. Przecie zaprzysięgł, iż w rzeczy samej taka ilość, jaką skrypt obejmuje, bądź samemu Maydrowiczowi, bądź komu innemu, z jego przekazania wypłacił; [s. 47] a tak Sąd I Instancji jako i drugiej, uznawszy Hollendra zupełnie niewinnym zbrodni krzywoprzysięstwa i oszustwa, obrażyły art. 384, 412, 428 i 463, dlaczego Wydział Profesorów i Doktorów stanowi, iż w tej sprawie ma miejsce odwołanie się do 3 Instancji.

Podpisano na oryginale: Garycki, Jankowski.

[cytowane przepisy: Kodeks Cywilny Napoleona art. 384, 412, 428, 463; austriacki Kodeks karny z 1803 r. cz. I § 463]

[hasła: krzywoprzysięstwo, oszustwo, koszty wpisu, przysięga sądowa, umowa sprzedaży]